Ч. 94. (593). Львів, неділя дня 6. мая 1917. Рік III.

УКРАЇНСЬКЕ СЛОВО

Ціна примірника 10 сот. На провінції 12 сот. в зайнятих територіях 4 коп.

політична, економічно-суспільна й літературна часопись. (Редакція: Руська ч. 3). Виходить що дня рано кромі понеділка.

Умови передплати у Львові:		В краю і державі:		За границю:	
На рік	24·— К.	На рік	32·— К.	В Німеччині	37 мар.
" півроку	12·— "	" півроку	16·— "	В Америці	11 дол.
" чвертьроку	6·— "	" чвертьроку	8·— "	В инших державах	54 фр.
" місяць	2·40 "	" місяць	2·70 "		

Допись з Відня.

Відень — не той дрібноміщанський, абдеритський, що-то всю причину дорожнечі бачить у... „фліхтлінґах" та відгрожуєть ся їм устроїти погром по всім правилам жидівських погромів в недавнім царстві тьми, — ані той, що-то шумлячи шелестом шовкових спідничок та дзенькочучи брязком офіцирських шабель, бавить ся та гуляє при звуках циганських орхестр по каварнях середмістя, — але сей, що то неначе в мікрокозмі віддзеркалює „вавилонське столпотворене", зване „королївствами і краями, заступленими в віденській державній раді", оживає. На стовпцях дневників появляють ся раз в раз вістки про приготовленя до відчиненя парляменту, правительство пригадуло собі нараз, що і в Австрії є посли та посольські клюби і конферує з ними, в парляменті та поза парляментом відбувають ся засіданя, наради клюбів чи їх президий. Вже й коритарі парляменту — мертві та глухі до недавна — оживають: вимітають ся сьміте з абсолютистичної ери Штірка, відчиняють ся на розтвір вікна і двері для подуву весни, парляментарна канцелярія,

— зачинає функціонувати: розсилає повідомленя послам про скликане парляменту, „ентгебує" належних до війська послів (з Українців: Загайкевича і Цегельського), котрі не мали того щастя бути вже передше перед липем правительства „необхідними" і т. д. і т. д. Одним словом: на віденськім овиді з'являють ся всі признаки відживаючого парляментарного житя. Навіть преса стала сміливійша. Тон її змінив ся; цензура, що то стільки нагуляла і стільки набро їла, а так мало що помогла — видко — мякне По трех майже літах абсолютизму,

— вертає конституціоналізм до своїх прав.

Сегоднішні дневники приносять вже програму праць парляменту, як її собі уявляє правительство. Отже найперше буджетова провізорія (у нас все є лише провізорія), а при ній велика політична дебата, котру правительство відчинить програмовою заявою — дальше затверджене законів, виданих на основі §у 14-ого, потім вибір делеґацій, справа нової позички, продовжене посольких мандатів, а вкінци зміна реґуляміну палати — та остання знов лише „провізорично". Отсе шпайсцетель, що вистарчає в нормальних відносинах на добрі два місяці. По його сконсумованю мали би наступити літні празники, аж до осени. З початком осени відбули би ся делеґації, а потім почалась би друга серія засідань парляменту, посвячена звісним уже „великим реформам" — видуманим через пп. Вольфів, Гуммерів, Пахерів, Білїнських і Бобжинських, а акцептованих пп. Буряном і Штірком, теперже пп. Клям-Мартініцом і Черніном. Тоді також мав би бути остаточно ухваленим новий реґулямін.

Наближуване сесії парляменту не тішить деякі круги, що не мають чистого сумлїня — а як дехто каже і чистих рук. Тому появляють ся всякі проєкти, якби то послам заткати губу. Повстав отже проєкт завести... парляментарну цензуру: що їй буде миле, піде в світ, а що нї, остане в протоколах мишам на снїданє. Правда — як то просто і доцільно!? Прямо — ґеніяльно! Цензуру вело би тіло зложене з делеґатів міністерств, журналїстів та послів. Та потім зміркувано, що парлямент не стерпить такого пів бюрократичного намордника. Тому теперміркують про новий спосіб — чисто парляментарної цензури.

Правительство — як сказано вже — пригадало собі послів і партії. Ведуть ся конференції. Зачинає ся від сильнійших, не забуває ся одначе і слабших. З „Колом" і Нїмцями ідуть вже переговори о утворенє більшости. Не забуваєсь одначе і соціялїстів, Чехів, ба — і Українців.

То, що Українці не мають великої причини мовчати та вдавати вдоволених, се правда, яка стає чим раз яснійшою. Поминувши вже такі історії,

— є в нас нові рахунки з правительством. Граф Клям-Мартініц запевнив президію нашого клюбу, що перед сесією пар-

Г. КОСТЕЛЬНИК.

Кінь мізантроп.

— Шляґ би вас трафив! Вас з промовним язиком! Все лихо через той ваш промовний, дияволський, зрадливий язик!... Шляґ би вас трафив! Чиж так гинуть славні? Так кінчать ті, котрим ви співали пісні? Котрими гордили ся? Шляґ би вас трафив!

Отак проклинав людий вислужений, военний кінь — проклинав в думках, бо з роду належав до німих. Сумно він виглядав. Наче висохле дерево, мохом обросле. Виставали йому всі кости наче гилї сухого дерева, оброслі мохом. Немов би цїлий сплїснїв. По кождім його боцї тягнулось чорне пасмо — немов огнем випечене; не було там ані коріня з шерсти. Видко, добре відала ся упряж в його тіло — добре він напрацював ся для людий. Вата на хребтї, вата на клубі. Під ватою — а щож може бути під ватою, коли вона не в аптиці, але на живім, а ще до того: на кінськім тілї? — Рана, що гноїть ся, що ропить. Держалась та вата без жадної перевязки, тілько накинена. Видко, сильно запустила свої делїкатні кїгтї в тіло, що гнило. Ішов він на трех ногах, четверту тягнув за собою — за собою, під собою, побіч себе. Раз так видавалось, а раз так. Ступив раз — видавалось, що впаде вперед; ступив другий раз — видавалось, що впаде взад, то знов в той, то в тамтой бік. А головою за кождим кроком помахував він то в низ, то в гору. Видавалось, що ось впадає, то знов підносить ся. Окляплі вуха баламкали йому притім на всі боки.

Отак він бідака виглядав!

Се ішов транспорт з військового, военного, кінського шпиталю. З трийцять коний, по чотирох в рядї, поприязувані до себе. Жовнїри по боках. А він — він, що проклинав усіх людий, він — кінь-мізантроп — ішов на самім заді. Вів його окремий жовнїр. Ріжні були там конї, але він був найбіднїйший.

— Шляґ би вас трафив! — се моє послїдне слово, слово без звуку, слово, якого не почуєте. Та лиш пригляньте ся менї, а зрозумієте його! Ось, що сталось з мене! Гидота, холячий труп! На стид я всім моїм племінникам — навіть тим, що ось ідуть передомною А чиж був би я станув з ними в ряд перед двома роками? Чиж був би я станув в ряд з котримвебудь з них? І на очи не хотїв би їх видїти!.. О, як марно скінчилась моя краса! моя слава! Комуж з моїх племінників співали, як менї?

„Нема тобі рівнї
В цїлій Угорщинї!
А чиж мала Угорщина —
Угорська рівнина?

*

Із гриви вітри тобі повівають,
З твоїх ніг іскри вилїтають!
Гей, сонце ясне побіч тебе гасне,
А ти займив ся—красшим сонцем
[став ся!"

*

Отак, отак менї співали! Смійте ся, смійте, люди, із мене! Се справдї гідне сміху! Я — сонце ясне! Я — гнїздо огнів і вітрів! О, що за глум! Що за погана комедія!

Та не всьо через вас — через поганий ваш язик! Я певний, що се так! Дорого плачу се переконанє — утратою житя плачу його! Поки ви мелете язиком, а зубами щось жуєте, доти пів біди—в тім ви на рівні з моїм племенем! Та як нїчого не маєте в ротї, а мелете язиком — о, тут зачинаєсь небезпечна, марнотравна праця! Знаю я ваш промовний язик! знаю вашу бесїду! Несамовите се дїло! Нїколи не придержуєсь міри, все висуваєсь понад міру. Нїколи досить, а все більше: більше, як добре, і більше, як зле. Не вхопиш його, а воно всьо хапає: всьо переінакшує на своє, Таке се щось чудернацьке — те людське слово!

О ви, що на порожно мелете язиком! Бодай ви все полову жували! Полову ячмінну! Гостру! Щоби вам в ніс заходила! До горла приросла! Тодї світ був би спокійнїйший!

Мізантроп я! Мізантроп від задних копит тай до гриви на тїмени! Таким і сконаю! Не зміню ся, нї! Не буде вже нагоди! І чогож я слухав пісні, що ви менї співали — ви з промовним язиком?! Чого слухав я ваших слів? Чому подавав ся їм? О, колиб я був з роду і так глухий, як німий! Коли би я був ще і слїпий! Коли би не відчував на собі вашої руки, що мене гладила! — Не відчував би я тодї ані того вашого батога, що мене поров, не знав би того нещастя, в яке ви мене зіпхнули. Не знав би більше лиха, як міра!

О, коли б я нїколи вас не бачив, коли б не знав про вас — чиж не красше провів би своє житє? Чи намучив би ся більше, як міра? Натерпів би ся більше, як міра! Збрид би більше, як міра? Чи ви бачили колись вовка, медведя, як я тепер? — Шляґ би вас трафив! Шляґ би вас трафив за ваше більше лихо, як міра, і за ваше більше щасїє, як міра! Се моє останнє слово!

(Далї буде).

ляменту не буде цісарського патенту про вилучене Галичини. Не дав одначе запевненя, що не буде його опісля, але навпаки заявив, що новий монарх і нове правительство почувають ся до обовязку додержати обітниці бувшого монарха і бувшого правительства та в тій цїли навяже він переговори з обома народами. Граф Клям-Мартініц пробував уже й переконувати українських провідників, що Поляки готові є на „великі уступки“ для Українців. Відпорне становище президії укр. клюбу до сих „великих уступок“ певно не тішить президента міністрів. Коли додати, що спосіб переводженя відбудови краю викликує в українських посольських кругах чимраз більше обурене та огірчене — то можна собі уявити настрій, в якім Українці увійдуть до парляменту.

Справа відбудови краю, про котру отсе згадано, як одну з головних причин подратованя українських політичних кругів — є тепер предметом живого заінтересованя Української Парляментарної Репрезентації. З її рамени виїхали до намісника інтервеніювати в сій справі пп. Колесса, Кость Левицький і Евген Левицький, а в найблизших днях буде президія укр. клюбу у президента міністрів і міністра публичних робіт.

Цїсар Карло І. в Галичинї.

Дня 2. с. м. вечером прибув цісар Карло І. до Галичини, щоби звідати цїлий фронт в сїм краю.

Подорож через край, навіщений тяжко світовою війною, була богата в глибокі враженя. Вправді відбудовано, що було знищене: нові мости, нові двірці і доми, водні стациї і зворотниці приводять на память недалеку ще минувшину, коли то Галичина була видовищем нагальних битв. Розміри тих битв унаочнюють численні прості хрести та розлогі жовнярські цвинтарі.

Думка з минувшини вертає до теперішности. Перше спостережене, яке можна зробити, є наскрізь потішаюче. Урожайна ріля майже всюди управлена, найлїпше може там, де військо або полонені могли помочи рільникам. — Стан худоби видимо підніс ся.

Цісар з великим занятем оглядав ті краєвиди.

Блискавкою розійшла ся вість, що поїзд, який везе монарха на фронт, прямує вже до східної Галичини. На полях рільники перервали працю в надії, що будуть могли побачити цісаря. Інтересно було видіти, як то російські полонені цікаво слідили поїзд, а коли він їх минав, вони вимахували шапками на повитане.

У Львові.

У Львові задержав ся поїзд 20 хвиль і цісар привитав ся з військовими і зелізничими функціонарами, які зібрали ся на двірци на його принятє.

На фронтї армії ґен. Бем-Ермолїя.

Коло 2. год. попол. цісар зі своїм почотом, в якім були начальник ґен. штабу ґен. піхоти бар Арц, намісник ґен кавалерії ґр. Гуйн, прибув до малої стациї у східній Галичині. Зявив ся там командант ґрупи військ ґен. полк. Бем Ермолї зі своїм шефом ґенерального штабу. Цісар привитав ся з комендантом і його почотом, опісля перейшов побіч фронту почетної сотні, яка складала ся переважно з жовнірів, відзначених медалями хоробрости. Цїсар промовив до кождого з окрема.

По короткім побуті на двірци, поїхав монарх самоходом до малого села. Його мешканці утворили почетну лаву. Людність в як найсердечнїйший спосіб зложила чолобитню монархови.

Шкільна молодїж відспівала гимни народів. Самохід посував ся поволи здовж почетної лави аж до поля за місцевостию, де уставили ся депутациї багатьох полків. Богато офіцирів австро-угор. і німецьких, котрі прибули на принятє, цісар знав лично. Було се для них радісною несподїванкою, що монарх пригадав їх собі і сказав їм, коли і де їх видів. Також і німецьких жовнїрів було богато, які на питане, при котрій нагоді одержали відзначене, відповіли: „Під приказами Вашого Ц. с. Величества під Кіраїбабою“, або „у східній Галичині“. Цісар забавив в гурті депутациї дві години. Опісля депутациї передефілювали перед цісарем.

В Ходорові.

Цісар вернув на стацію і поїхав в дальшу дорогу до Ходорова.

Перед 9 місяцями в критичній годині цісар ще як престолонаслїдник прибув до Ходорова.

Скілько важних історичних подій ділить нас від того дня, коли архикн. Карло прибув до Ходорова, щоби обняти команду XII. армії. Незабаром обняв архикнязь команду над фронтом, сягаючим аж до румунської границї. В боротьбі з Брусїловом побідним остав престолонаслїдник. Опісля пішов він до Семигороду, щоби освободити той край від нового неприятеля і в його власнім краю побити на прах. Побідна доба діяльности молодого вожда в Румунії скінчила ся 21. падолиста 1916 р. і в тим дни вступив він на престол своїх предків. Отже тепер в дни 3. мая прибув цїсар до того самого Ходорова, де розвязав найтяжшу і найтруднійшу задачу вожда, де працював аж до вичерпаня.

Все-ж таки тягар тих днїв був незначний в порівнаню з тягарем, який спочиває на раменах молодого цїсаря.

Безперечне розжалоблене мусїло огорнути монарха, коли знов прибув до Ходорова.

Як в минулім роцї все ще стерчать комини, грозячи розваленем. Рух у великій фабрицї цукру ще не піднятий. Лінїя дахів з червоної черепицї на мешкальних будинках урядників і робітників відбиває ярко від вечірнього неба,

Відвічний ліс близько Ходорова дихає спокоєм і холодом. Дороги, що ведуть на південь, повні нині о много більшого житя, ніж перед 9 місяцями.

Чим більше зближав ся поїзд до Ходорова, тим виднїйше було як людність, яка громадно виринула на повитане, з вдякою і любовю згадує свого героя з р. 1916.

Дворець в Ходорові знищений. Руїни одначо пристроєно фестонами, які вязали стовпи колюмнади з дерева. Перед новим провізоричним двірцем стояла почетна сотня гонведів і почетна німецька сотня, побіч кождої з них капеля.

Командант армії і кілька ґенералів прибули до Ходорова, зложити звіти. Цісар вислухав звітів і перейшов перед чолом почетних сотень. Опісля представили цісареви офіцирів ріжних штабів. На площи перед двірцем відбула ся дефіляда.

Найперше перейшла компанїя гонведів, опісля дефілювала німецька почетна сотня. В приявности її команданта виразив цісар щиру похвалу.

О 8-мій год. відбув ся в двірськім поїздї обід, на який були запрошені ґенерали і шеф ґен. штабу армії. В розмові з гістьми згадував цїсар тяжкі і повні жертв битви з літа 1016 р. Глибоке вражінє зробило переняте, з яким заховав цісар в памяти ті рішаючі битви, ведені під його командою.

О год. 9·30 пішов цісар до свого ваґона і вислухав ще кілька звітів.

О півночи зачала ся дальша подорож.

З нїмецького сойму.

БЕРЛІН. (Ткб.) В буджетовій комісії німецького сойму обговорювано відносини в окупованій области на сході. Кілька бесїдників домагало ся можливого узгляднення інтересів польських промисловців.

Вибраний соймом новий конституційний виділ під проводом посла Шайдемана зібрав ся уперше Посли з центра, народні ліберали і поступовці внесли спільне внесене в справі зміни державної конституції. Се внесене усталює відвічальність канцлера держави і його заступників перед німецьким соймом в обемі зарядженъ цісаря. Внесене говорить дальше, що протягом війни сойм має бути без перерви зібраний і домагаєть ся контрасиґнати секретаря держави уряду маринарки і міністра війни на номінаціях офіцирів і урядників маринарки та сухопутного війска, усталеня відвічальности секретара маринарки і міністра війни перед соймом і предложеня проєкту устави реґулюючої відвічальність канцлера держави за нарушене урядових обовязків через трибунал держави. Соціяльні демократи поставили внесеня, які домагають ся між иншим пропорціонального вибору, виборчого права для женщин в державі, рівного виборчого права в союзних державах і права стоваришеня.

Соціяльно-демократична спільнота праці домагала ся згоди сойму при заключуваню договорів і при виповіданю війни при мирових трактатах, як також віддаленя канцлера держави, коли сойм сього бажає собі. По короткій дискусії, в часї котрої секретар держави Гельферіх відмовив ся заняти річеве становище, заки в тій справі не вискажеть ся союзна рада, виділ відкинув внесене соціяльно-демократичної спільноти праці і всіми голосами проти голосів консерватистів приняв внесене центра, поступовців і народних лібералів в справі устаненя відвічальности канцлера держави зглядно його заступників перед соймом рівнож приняв виділ резолюції в справі трибуналу держави.

Війна.

Основи мира.

КОПЕНГАГА. Провідник данських соціялістів Борберґ заявив одному штокгольмському кореспондентови, що міжнародна соціялїстична конференція не відбудеть ся перед кінцем мая. Борберґ висказав надію, що протягом літа мир буде заключений.

Провідник голяндських соціялістів Трельстра заявив співробітникови Socialdemokraten, що наради в Штокгольмі мусять довести до щасливого висліду. Трельстра значучо підчеркнув, що має всякі підстави до твердженя, що Австро-Угорщина готова привернути цілковиту свободу Сербії і запевнити її доступ до моря. Також Німеччина воскресить Бельґію.

Хіни виповіли війну Німеччинї.

ПЕКІН. (Ткб.) Бюро Райтера доносить: Кабінет одноголосно підняв ухвалу, щоби зараз виповісти війну Німеччинї.

300.000 втрат в сучасній офензиві.

БЕРЛІН. (Ткб.) Бюро Вольфа доносить, що загальні втрати Анґлійців і Французів від початку подвійної офензиви належить оцінити що найменше на 300.000 людий.

Цивільна служба в Швеції.

ШТОКГОЛЬМ. (Ткб) Svenska Telegram Byran доносить: Правительство внесло предлогу, яка заводить обовязок цивільної служби для всїх горожан держави, мущин і женщин, від 15. до 60. року житя. В засаді обовязок цивільної служби обіймає ціле господарське житє. На разі устава має бути тільки применена для усуненя недостачі дерева.

Штокгольмська конференція захитана.

МОНАХІВ. „Münchener Neuesten Nachrichten“ доносять з Гаґи: Здаєть ся, що конференція соціялїстів в Штокгольмі остане без результату, або взагалі не відбудеть ся. Річ певна, що російські соціялісти не візьмуть участи в конференції. Супроти того уважають соціялісти австро угорські і німецькі за зовсім безцїльну річ брати участь в конференції. Доносять також про те, що анґлійське правительство не позволить на співучасть соціялістів в конференції.

З російського заколоту.

ПЕТРОГРАД. (Петр. Аґ.) Нота тимчасового правительства, оголошена через нинїшні дневники, викликала між соціялістами живе невдоволене. Виконуючий виділ ради делегатів робітників і жовнїрів обговорював ноту на надзвичайних засіданях, але нічого не постановлено. Рада рішила врешті, що перед постановленем ухвали зажадає виясненя від правительства, які причини спонукали його оголосити ноту.

В тій цїли виконуючий виділ запропонував правительству спільне засїдане. Правительство пропозицію приняло.

Протягом пополудня виконуючий виділ довідав ся, що нота правительства також серед деяких корпусів армії викликала невдоволене. Фінляндський полк піхоти зявив ся перед палатою Марії з хоругвами, на котрих були виписані написи, що домагали ся уступленя Гучкова і Мілюкова.

Иньші відділи війська прилучили ся до фінляндського полку.

Виділ ради робітників зарядив, щоби жовнїри повернули до касарень. Виділ уважає за конечне оголосити заяву супроти ноти правительства. Він не хоче спричинити уступленя тимчасового правительства.

В робітничих кругах нота викликала розярене.

Манїфестанти переходили улицями, несучи хоругви з написами: „Проч з тимчасовим правительством, проч з Ґучковом, проч з Мілюковом і“

По війнї не буде мира народів

БЕРЛЇН. (Ткб.). Мінїстер війни Штайн заявив в парляментї в часї нарад над військовим етатом: Не маю надії, щоби по війнї прийшло до мира народів Як довго інтереси держав перехрещують ся, мусить істнувати війна. Вигляди трівкого мира тепер не великі, коли два великі народи, що доси про те не думали, щоби удержувати великі армії, тепер створюють такі армії. Маємо обовязок забезпечити ся також на час по війнї, щоби удержати для слїдуючих поколїнь те, що ми вибороли.

Шеф воєнного уряду Ґренер боронив своєї відозви, виданої дня 1. мая до робітників і заявив, що між військо в краю а військо в поли не сміє нїхто ставати. Відтепер аж до кінця війни між робітниками мусить панувати безуслівний спокій. Відозва була конечна, бо нїмецький нарід знаходив ся на розпутю, а одна з доріг вела до пораженя.

Окремий мир з Австро-Угорщиною.

БЕРНО. (Ткб) В справі льондонського донесеня „Corriere dela Sere“ що до можливої готовости антанту до заключеня окремого мира з Австро-Угорщиною, завважає „Züricher Post“: Дотепер найсильнїйші змаганя антанту, щоби Нїмеччину відокремити від її союзника, розбили ся о силу союза осередних держав. Не можна приняти, щоби ті змаганя могли мати нинї більше поводженє.

1. май в Італії.

ЛЮҐАНО. (Ткб.). В часї обходу 1. мая в Італії прийшло до дуже численних сутичок з поліцією. До Медіоляну найшла велика товпа населеня з околиці, щоби протестувати проти недостачі середників живности. Приключили ся рабунки. В склепах вибито шиби і зірвано шини міської зелїзницї. В заведенях воєнного промислу в Медіолянї тільки частинно працюють. Католицька робітнича орґанізація в Римі поновила на зборах конечність приспішеня кінця війни і приверненя права, справедливости та христіянського братерства міжнародного пролетаріяту. Безпосередних замахів на військові уряджeня кромі ексцесів в Мантуї не зголошено.

Становище Анґлії в Росії непевне.

АМСТЕРДАМ. (Т.к.б.). „Daily Express“ приносить розмову свого кореспондента з російським мінїстром справедливости Керенським про становище російського народу супроти Анґлії. Керенський сказав, що Росіяни цінили дуже Анґлійців, але сі, вяжучись з царатом ослабели становище Анґлії в Росії. Кромі того ряд памятних нещасних обставин спричинив, що становище Анґлійців в Росії богато потерпіло.

Успіхи підводних суден.

ЛЬОНДОН. (Ткб.) Адміраліція оголошує: В східній части Середземного моря затоплено торпедою 15. цвітня анґлійський панцирний корабель Arencian (8999 тон). Корабель затонув по пятьох мінутах. Недостає 279 людий залоги, котрі імовірно затонули.

БЕРЛЇН. (Ткб.) Бюро Вольфа доносить: Підводні судна затопили знов 18 торговельних кораблів загальної поємности 56.000 тон.

Українцї а відбудова краю.

Парляментарна комісія Української Парляментарної Репрезентації відбула дня 2. с. м. під проводом п. Романчука довше засїданє, на котрім піддано суворій критицї господарку централї для відбудови краю.

На основі просторого звіту господарської комісії У. Парл. Репрезентації як і присутних на засїданю членів прибічної Ради при централи відбудови краю сконстатовано, що дотеперішна акція відбудови краю веде ся з особливим попиранєм польської (західної) части краю і польської великої посїлости, а натомість з разячим покривдженєм українського населеня.

Рішено сейчас вислати до намісника ґрафа Гуйна делеґацію клюбу, зложену з пп. дра Колесси, дра К. Левицького і д-ра Е. Левицького, як також почините у центрального правительства в сїй справі дальші кроки — особливо проти дальших домагань польського кола що до нових кредитів на відбудову.

Робітничі демонстрації за виборчою реформою в Будапештї.

БУДАПЕШТ. Соціялїстичні робітники уладили 2. с. м. між год. 11. а 12. в полуднє стрейк, щоби задемонструвати на річ загального виборчого права. Всїм директорам фабрик доручено меморіял, в котрім жадано виборчого права і виступлено проти того, щоби правительство зескамотувало виборче право, яке заповів король.

Повени в полудневій Росії.

АМСТЕРДАМ. (Т.к.б.). Після тутешних дневників „Times“ доносить з Одесси, що по відлезї наступили в полудневій Росії великі повени. В Київі станула електровня і нема води в водотягах, а міська зелїзниця здержала рух. Треба було богато лодок ужити до ратункової акції.

Повінь приняла великі розміри, бо вода зірвала тами. Коло Ростова цїлі простори по лївім боцї Дону стоять під водою.

Жертви на фонд інвалїдів УСС.

належить слати до Зем. Банку Гіпот. у Львові Підвалє 7. на щадничу книжочку ч. 3066.

НОВИНКИ.

— **Михайло ґраф Тишкевич**, звісний український патріот з рос. України, що пробуває в Льозаннї в Швайцарії, прислав на руки п. Романчука 1.000 корон як жертву на волинських Українців, а то 500 кор. на українські школи на Волини й 500 кор. на евакуованих з Волинї.

— **Товариство українських наукових викладів ім. П. Могили.** В недїлю 6. мая (сьогодня) відбудеть ся в малій салї Інституту ім. Миколи Лисенка виклад п. проф. дра Олександра Колесси на тему: „Епізоди з історії культурної боротьби України з Московщиною“. Початок точно о год. 4-ій після полудня.

— **Ярослав Весоловський**, наш загально відомий, визначний журналїст, пресовий референт при мінїстерстві заграничних справ, б. редактор „Поступу“, „Дїла“, лїтературно наукового тижневника „Недїля“ і „Листів з Просвіти“, ревний громадянин і дорогий товариш, лїчив ся в санаторії „Wallischhof“ під Віднем, а тепер переїхав до загального шпиталю на клїніку радн. двора Д-ра Pahl a (Wien IX. Alserstrasse).

Незабутньому, Дорогому Другови бажаємо з щирого серця побіди над тяжкою недугою і скорого повороту до здоровля та орлиних сил до дальшої працї.

Нехай щира память Його цінної для нас Особи і характерности покріпить Його на дусї і тїлї в сю пору болю і немочи!

— **За заслуги для польського шкільництва** вручено дня 29. цвітня с. р. бувшому віцепрезидентови Ради шкільної краєвої, др. Дембовському почетну медаль з його погрудєм. Могли Поляки пошанувати заслуженого для польського шкільництва віцепрезидента і се їх річ, хоть впадало загально в очи, що на святї врученя медалї не було нїкого з латинського опископату. Були, очивидно, якісь глибші причини сеї абстиненції. Але Полякам все треба до декорації когось з Русинів і тому хиба запрошено також о. мітрата Білецького, який одинокий з поміж значнїйшого числа запрошених гостий нашої народности явив ся на святї і вислухав чимало патріотичних, польських промов та кріпив своє серце для дальших польських, патріотичних обходів. Так само явив ся свого часу о. мітрат на сьвятї витаня др. Рутовського, а в подяку за се почув від него прилюдно, що Львів є польський, що в нїм живуть самі Поляки, з яких дехто говорить „po rusku“. Звертаємо на сї обставини увагу о. мітрата. Не зашкодило би, як би порадив ся кого в хвилях, в яких сам зорієнтувати ся не в силї. Сего безумовно домагає ся повага нашої церкви, щоби наша суспільність не шанувала нїяких Апухтінів.

— **Кружок У. Т. П. ім. Б. Грінченка** дає свій концерт в честь Т. Шевченка в день 6. мая 1917 р. точно після попередного оголошеня. — М. Сіяк.

— **Нїмецькі часописи в Австрії.** По кількоднєвній перерві появили ся у Львові нїмецькі часописи, „Berliner Tageblatt і ин.

СКЛАДАЙТЕ ГРОШІ на ФОНД НАЦІОНАЛЬНОЇ ОБОРОНИ

(Адреса: І. Romanczuk, Wien, Parlament.)

ОПОВІСТКИ.

Недїля, дня 6 мая 1917.

Нинї: 6. мая гр.-кат. Георгія, **римо-кат.** Івана в ол.

Завтра: 7. мая гр.-кат. Сави мч., **римо-кат.** Доміцелї.

○ Для відбудови краю. При краєвім Товаристві господарськім „Сільський Господар“ у Львові, ул. Зіморовича ч. 20. І. пов., урядує постійно українське „Технїчне Товариство“ як технїчна Комісія для справ відбудови краю.

Задачею Технїчної Комісії є: удїлювати всяких технїчних порад і пояснень в справах відбудови краю, виготовляти всякі пляни, кошториси і оцїнки шкід воєнних, удержувати тїсний контакт з Централею відбудови в Кракові, з Експозитурами, товариствами, ремісниками, підприємцями і продуцентами.

6—?

Послїдні вісти.

З ГОЛОВНОЇ АВСТРІЙСЬКОЇ КВАТИРИ.

З дня 5. мая.

Східний фронт:

В околиці на півнїч від Зборова неприятель перевів розсадженє мін, котре однак було безуспішне. На решгі фронту не приключило ся нїчо особливого.

На італїйськім і півд.-східнім фронтї.

Положенє не змінене.

Заступник шефа Генерального штабу фільдмаршалок-поручник Ф. Гефер.

Події на морі.

Вечером дня 3. с. м. наші гидропляни спричинили пожежу в більшій части табора в Саградо. Пожежу видно було з Трієсту ще годину по налетї. Неприятельські летуни, що були діяльні в области Трієсту не мали успіху.

Дня 4. с. м. кілька наших гидроплянів ви-

конало успішний наступ на зелізничі будівлі в Пескара Кастелямар, Оротна на східнім побережі Італії, як також на варстати над рікою Пескар в Піяндосте. З обох тих виправ наші самолети вернули без втрат.

Команда фльоти.

З ГОЛОВНОЇ НІМЕЦЬКОЇ КВАТИРИ.

Західний фронт:

Фронт пільного маршалка баварського наслідн. престола Рупрехта:

По кровавім зломаню англійських наступів на фронті Ара, вели ся вчера лише коло Бількур більші борби піхоти. По обох сторонах села наступаючі масово англійські війська зістали з великими втратами відперті. Коло Лея і Фреснойи малі сутички. Число полонених зросло о 10 офіцирів, 1225 Англійців, добича о 35 скорострілів. В побідним зломаню четвертого наступу Англійців в ціли перерваня нашого фронту заслужили ся незвичайно ґвардійські, баварські, віртембергскі, саксонські і баденські полки, як також познанські, гановерські та шлезькі війська.

На північ від Ст. Кэнтен підприняті нами борби перед становищами були успішні.

Фронт пруського наслідника престола:

На фронті над Ен діяльність нашої артилерії дійшла до найбільшого напруженя. Сильні вивідні ворожі наступи майже всюди відперто. О посідане Зимової Гори на захід від Краон ведуть ся борби, які ще не покінчені.

Між Еен а Брімон по сильнім огневім приготованю рушили до наступу чотири французькі дивізії. Наступ сей мав далеко ідучі ціли. Завдяки геройській витревалости наших війск удалось неприятелеви здобути найбільше наперед висунений рів. На схід від Лякневіл відкинули ми французів з втратою 500 полонених і більшою скількістю скорострілів.

На полудне від Ен поновлені наступи нічо не змінили в положеню. На північ від Просне старались Французи при помочі кількох дивізій здобути позиції на узгірях. Незвичайно тяжкими втратами окупили Французи здобутий кусень тереву на південний схід Нурой. Протинаступами удалось нашій піхоті відобрати всі втрачені попередно лінії. Понад 100 бранців лишилось в наших руках.

Фронт князя Альбрехта віртембергського:

Крім діяльности звідунів нічо особливого.

На східнім фронті:

Жива діяльність російської артилерії викликала діяльність нашої артилерії.

Македонський фронт:

В луку Черни на захід від озера Дойран і в долині Струми оживлена діяльність артилерії.

Перший генеральний квартирмайстер Людендорф.

Надіслане.

За сю рубрику редакція не відповідає.

Видає ... Друкарня ... Львів, ул. Сикстуська 12